

Wat RIECT daar?

KIA- uitwisseluurtje
toezichthouders Archief- en
informatiebeheer

29-01-2025

Gerrit Bril MPM
Provinciearchivaris
Interbestuurlijk Toezichthouder

Aanleiding

- Het puberbrein van de overheid, Raad voor Cultuur + Raad voor het openbaar bestuur (Rob), 2016
- Rapport thema-onderzoek Provincie Noord-Brabant, Gemeente Rotterdam en Inspectie O&E (toen: Ergoedinspectie), november 2018
- Archivering en ketensamenwerking, duurzame toegankelijkheid van keteninformatie, Inspectie O&E, 2021

Wat RIECT daar?

Ketensamenwerking:

- serieel
- tweewegverkeer

Bestuurlijke verantwoordelijkheid blijft verticaal,
functionele verantwoordelijkheid horizontaal

Samenwerkingsverbanden nemen toe:

- 35% van organisaties van centrale overheid in 2012, in 2020 -> 59%
- afspraken over verantwoordelijkheden? 28% in 2013 -> 76% in 2020.

Samenwerken vraagt om ketenarchivering:

- reconstructie van de uitvoering van de taak
- bewijs van het verloop van de taak
- verantwoording afleggen aan de democratisch gekozen organen
- bedrijfsmatig belang: uitvoeren van andere taken
- historisch onderzoek

RIEC's?

Ketensamenwerking in de vorm van een convenant gericht op uitwisseling van informatie al dan niet in gezamenlijke systemen.

- Gemeenten, provincies, OM, politie, belastingdienst, douane, FIOD, Inspectie SZW, Marechuisse en IND
- Voorkomen en terugdringen van ondermijnende criminaliteit
Tegengaan van mensenhandel, georganiseerde hennepcultuur, misbruik en fraude in de vastgoedsector, illegale activiteiten op recreatieparken, onder druk zetten van boeren om schuren ter beschikking te stellen voor drugsactiviteiten.

RIEC: Regionaal Informatie en Expertisecentrum – regionaal netwerk

LIEC: Landelijk Informatie en Expertisecentrum

RIEC's?

Regionaal Informatie en Expertise Centra

1. RIEC Noord	2. RIEC Noord-Holland
3. RIEC Midden Nederland	4. RIEC Amsterdam
5. RIEC Oost-Nederland	6. RIEC Haaglanden / Hollands Midden
7. RIEC Rotterdam	8. RIEC Oost Brabant
9. RIEC Zuid-West Nederland	10. RIEC Limburg

Deze kaart is afkomstig van www.regioatlas.nl

Is er iets mis dan?

Bevindingen onderzoekers:

- Geen overheidsorgaan in de zin van de Archiefwet; geen zorgdrager; deelnemende partijen zijn wel zorgdrager in de zin van de Archiefwet!
- De informatie die ze ontvangen of opmaken valt wel onder de Archiefwet; uitoefenen van publieke taak
- Afspraken over archivering ontbreken
- Verantwoordelijkheden niet helder geregeld
- Duurzame toegankelijkheid niet gewaarborgd; geen geordende, goede en toegankelijke staat
- In RIEC-Is systeem en de RIEC Fileshare; na 2 jaar verwijderen na laatste verwerking; deze archiveren voor 5 jaar en dan vernietigen, tenzij cultureel erfgoed
- Maar er zijn nog geen selectielijsten vastgesteld en ook komt het proces niet voor in bestaande selectielijsten, dus alles bewaren (!?)
- Archiefwet biedt voldoende grondslag voor het goed regelen van de verantwoordelijkheden. Aanbeveling voor het versterken van de grondslag is nu meegenomen in de uitwerking van de nieuwe Archiefwet art 3.4 Samenwerkingsverbanden, waar de RIEC's ook concreet worden genoemd in de Memorie van Toelichting

Is er iets mis dan?

- Uitzonderingen in zaaksysteem; niet opgenomen in werkprocessen
- DPIA en BIA: Niet in M365/Sharepoint of andere cloudoplossing;
 - gegevens zijn niet voldoende veilig – Patriot Act
 - Vernietigen is niet vernietigd
 - Medewerkers kunnen zelf wijzigen, verwijderen
 - Gebrek aan logging en duidelijke instructies
 - Uitsluiten van e-discovery -> geen volledige Woo-dossiers
 - Geheim is en blijft geheim
- Terug naar (uit te faseren) on premise zaaksysteem
- Beheer en toezicht op kabinetszaken – burgemeestersbenoemingen, rijkstaak CdK, burgemeester
- Verschil selectielijst Provisa (V20) en Ministerie J&V (V8) bij BIBOB
- BOA's: misstanden niet zijnde ondermijning – handhavingsbescheiden (prov) versus PV (OM)
- Selectielijst voor informatie van de politie

Moeten we er iets mee?

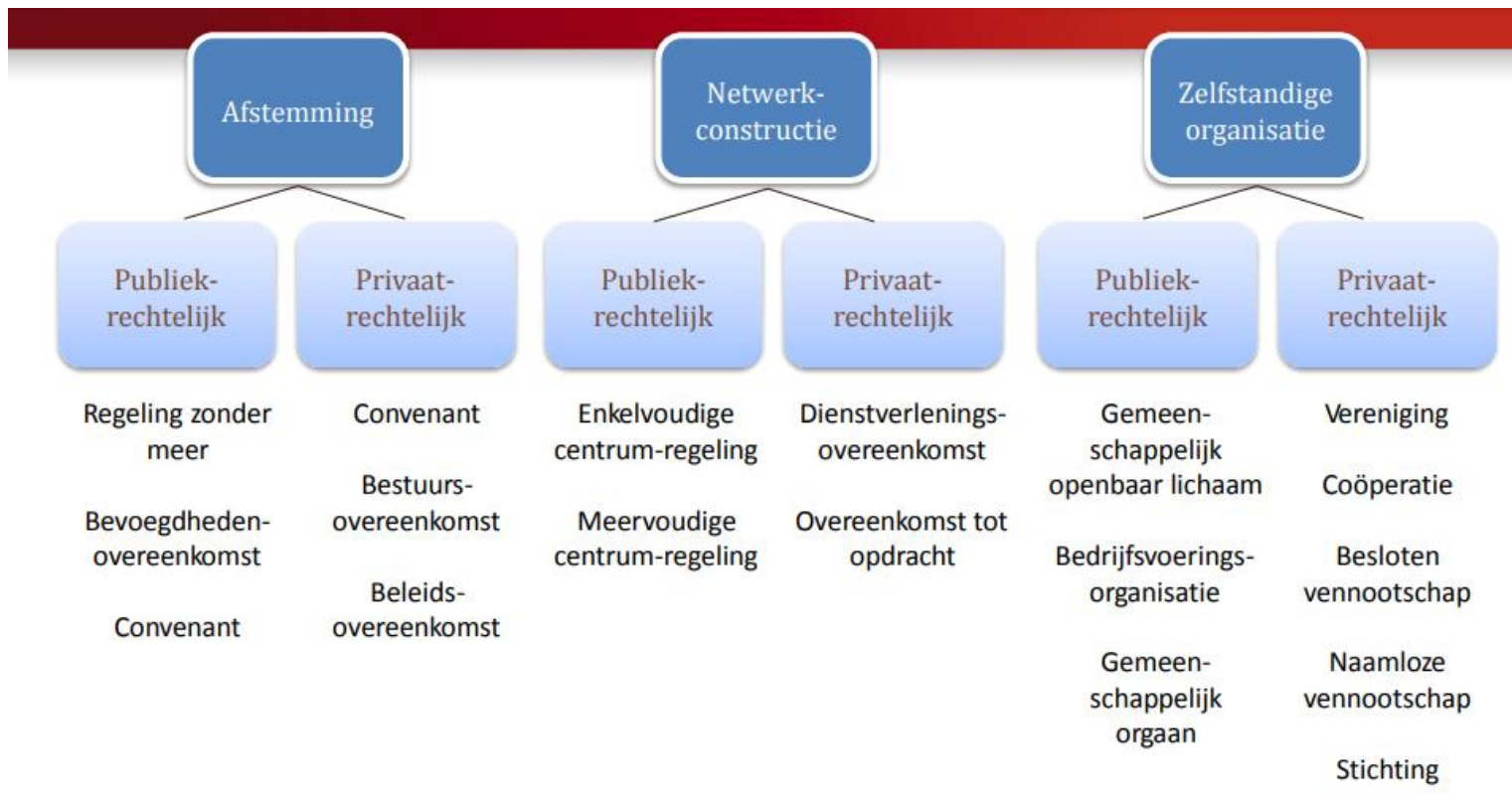
Breder aandachtspunt:

- Samenwerkingsverbanden opgenomen in nieuwe Archiefwet
- Ook meer aandacht voor gemeenschappelijke regelingen etc
- Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (WGS) verankert o.a. RIEC's – uitwerking in Besluit gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (BGS)
- Publieke taken door niet-overheidsorganen
- Meer samenloop met bijvoorbeeld Autoriteit Persoonsgegevens als het gaat om AI Act (8 verboden) en andere Europese wetgeving rondom data

=> Wanneer wel/geen rol voor (toezichthoudende) archivaris?

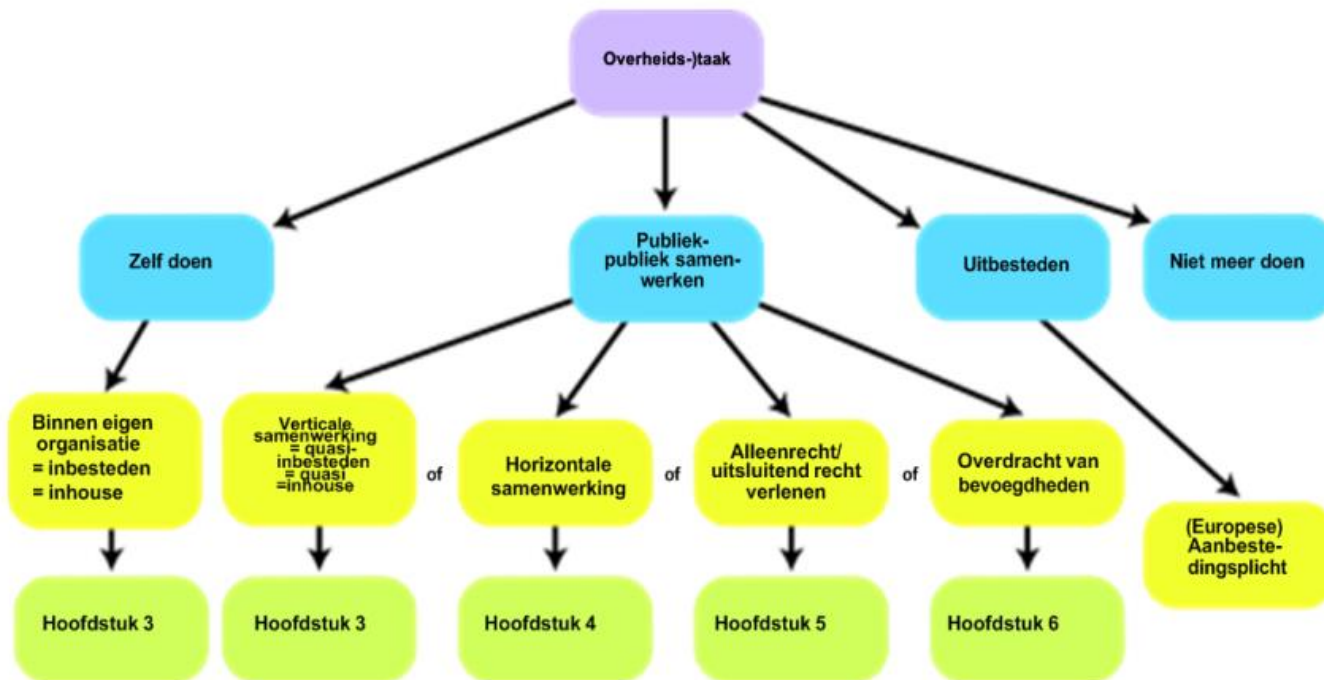
Moeten we er iets mee?

Juridische constructies (bron: Nysingh advocaten-notarissen):

Moeten we er iets mee?

Juridische constructies (bron: Nysingh advocaten-notarissen):

Bron: VNG Handreiking Publiek-publieke samenwerking en het aanbestedingsrecht (januari 2015)

Kunnen we er iets mee?

Hoe zorgen we ervoor dat de mogelijkheden van de Archiefwet worden benut?

Aandacht vragen voor:

1. Duidelijke Verantwoordelijkheden

- via wetgeving; nu Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden
- via convenant
- opdrachtgever-/opdrachtnemer relatie

2. Uniforme Archiveringsprocedures

informatie-uitwisseling, beheerregels, beleid/standaardisatie, gegevenskwaliteit, DUTO

3. Toegankelijkheid en Bewaring

4. Selectie en Vernietiging: waardering en selectie ketenbreed.

5. Training en Bewustwording

6. Periodieke Evaluatie: controle of er sturing is en welk resultaat deze heeft gehad.

Wat RIECT daar?

Gesprekspunten:

- Wel/geen toezicht op RIEC?
- Wanneer is sprake van overheidsorgaan?
- Toezicht op publieke taak bij samenwerkingsverbanden? Wanneer wel/niet?
- Hoe ga je nu om met de toezichtstaak op dit soort samenwerkingsverbanden?
- Wat is er nodig om deze toezichtstaak goed te kunnen uitvoeren?